

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 848

van **ANN DE MARTELAER**

datum: 22 september 2022

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Voorzieningen voor personen met een handicap en jeugdhulp - Personeelstekort

Daan Seghers werkt als begeleider dagbesteding bij personen met een verstandelijke beperking en een gedrags- en emotionele stoornisproblematiek (GES-groep). Hij schreef een open brief die massaal gedeeld werd/wordt op sociale media. Het gaat om een noodkreet vanuit de zorgsector en dan heel specifiek vanuit de sector voor personen met een handicap.

De problemen in zorg en welzijn zijn groot. De woonzorgcentra (wzc's), de kinderopvang, ... we kennen de verhalen. Maar dus ook in de sector voor personen met een handicap en de jeugdhulp. Deze verhalen bleven tot nu onder de radar.

Nochtans was dit niet de eerste noodkreet. Begin januari trok ook Nette Crombé aan de alarmbel. Ook Nette werkte in een voorziening voor personen met een handicap. Nadat ze na een nachtdienst wéér eens gevraagd wordt om onvoorzien in te springen, is voor haar de maat vol. Het is de spreekwoordelijke druppel. Na 7 jaar gewerkt te hebben in de sector voor personen met een handicap is ze opgebrand. Nette stapt uit de sector: "Het lijkt wel een tunnel zonder einde".

Er bereiken ons steeds meer berichten van leefgroepen die tijdelijk gesloten worden en van personeel dat overal moet bijspringen. Ze staan de ene dag bij mensen met autisme, de volgende dag bij dementerende ouderen, en dan weer bij mensen met gedragsstoornissen. De rek is op, ze zijn opgebrand.

En als ik de keuzes van deze Vlaamse Regering bekijk, zie ik ter zake niet onmiddellijk verbetering: correctiefase 2, de nieuwe (scherpere) budgetcategorieën, maar vooral ook het experiment in prior 2 om slechts de helft van het nodige budget ter beschikking te stellen gaat de druk enkel en alleen maar verhogen. Voorzieningen worden gedwongen om te besparen, meer te doen met minder. In een arbeidsintensieve sector als de zorg gaat dat dus altijd ten koste van het personeel.

Daan schrijft in zijn brief: "Hoe durven wij te beweren dat we een welvaartsstaat zijn, wanneer we zelfs niet kunnen zorgen voor de zwaksten van de maatschappij?"

1. Heeft de minister zicht op het personeelstekort in de sector voor personen met een handicap en in de jeugdhulp? Hoeveel vacatures staan er open?
2. Heeft de minister weet van leefgroepen die moeten worden gesloten wegens personeelstekorten? Moet dit gemeld worden?

3. Voor personen met een handicap wil men het RTH-aanbod (rechtstreeks toegankelijke hulp) versterken.

Waar denkt/hoopt de minister hier de nodige medewerkers voor te vinden ?

4. De werkingsmiddelen worden al enkele jaren (sinds 2012) niet meer geïndexeerd. Deze zomer berekende een aantal middenveldorganisaties het effect daarvan. Zonder besparing/niet-indexering zou de totale subsidiëring in de sector jeugdhulp voor het jaar 2022 circa 18 miljoen euro hoger liggen. Voor de sector ondersteuning van personen met een handicap gaat het zelfs over bijna 100 miljoen euro. De niet-indexering van de werkingsmiddelen is een sneeuwbal van besparingen die steeds groter wordt. Zeker nu de energiekosten zo hoog zijn komt dit hard aan.

Plant de Vlaamse Regering daar iets aan te doen?

5. De problemen in zorg en welzijn zijn groot. De kinderopvang, de ouderenzorg, jeugdhulp, personen met een handicap. Het kan niet de bedoeling zijn dat sectoren tegen elkaar worden uitgespeeld.

Werkt de minister aan een globale aanpak? Is ze ter zake in overleg met de verschillende sectoren?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 848 van 22 september 2022

van **ANN DE MARTELAER**

1. De administraties VAPH en Opgroeien hebben geen globaal zicht op het aantal openstaande vacatures in de sector voor personen met een handicap en jeugdhulp.
2. Het VAPH en Opgroeien ontvingen in de voorbije maanden enkele signalen van leefgroepen die (tijdelijk) moesten sluiten of waar personeelskrapte dreigde. Zorgaanbieders moeten sluitingen van leefgroepen niet melden. Opgroeien en VAPH bekijken samen de mogelijkheden om een systeem te ontwikkelen waarin voorzieningen personeelstekorten kunnen melden.
3. Met de extra investeringen in rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH) voor personen met een (vermoeden van) handicap willen we het RTH-aanbod niet enkel versterken maar ook bijsturen. Hiertoe wordt een pilootfase geïnstalleerd die heel 2023 zal lopen. Om organisaties toe te laten tijdig te anticiperen op de eventuele bijkomende personele inzet die ze met extra middelen RTH willen realiseren, heeft de administratie reeds voorafgaand aan het definitieve besluit van de Vlaamse regering een vooraankondiging gelanceerd. Dit gaf de geïnteresseerde organisaties extra tijd om de nodige voorbereidingen te treffen. Van voorzieningen die intekenen in de pilootfase wordt o.m. ook verwacht dat ze de eigen organisatie vatbaar en wendbaar maken voor de actuele uitdagingen zoals in het bijzonder ook de personeelsproblematiek in de ruime zorg welzijnssector.
4. Zoals aangegeven in de Septemberverklaring worden ook voor zorginstellingen maatregelen genomen in kader van de hoge energieprijzen.
5. Er wordt inderdaad werk gemaakt van een globaal actieplan om de (zij)-instroom in de welzijnssector te vergroten en voorzieningen te ondersteunen in het voeren van een gericht retentiebeleid. Vanuit VIA6 werd een geïntegreerd actieplan opgesteld met strategische lijnen en acties voor de periode 2021-2024. Dit actieplan is een gezamenlijk project van de zorgambassadeur, de sociale partners(van VIA), VDAB en de beleidsdomeinen welzijn, volksgezondheid en gezin, werk en sociale economie en onderwijs en vorming. De finale en prioritaire doelstelling is het verhogen van het aanbod voor de invulling van de vacatures, o.a. via instroom, doorstroom, zij-instroom en uitstroom vanuit onderwijs naar de arbeidsmarkt.